

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VORBANK

HANDELSBANKENS HUSORGAN

NUMMER 1 APRIL 1964 11. ÅRGANG

HANDELSBANKENS GENERALFORSAMLING

● Vor fotograf har taget ovenstående fotografi fra generalforsamlingen, som af pladshensyn i år var henlagt til det store ekspeditionslokale i Hovedsædet. På talerstolen ses direktør Hedegaard, der i sin egenskab af formand for bankens repræsentantskab og bestyrelse aflagde beretning og forelagde regnskabet. I tilslutning hertil udtalte direktør Hedegaard:

»Det er mig en glæde også i år at kunne udtale en varm tak til bankens direktion for årets driftsresultat og for den smukke position, banken ind-

tager i det danske samfund på grund af de lige omtalte tal for bankens status. Der havde ikke kunnet opnås et sådant resultat af årets drift og en så stærk position, som bankens omsætning og balance giver udtryk for, hvis ikke medarbejderstaben på alle felter havde ydet en fortrinlig indsats. Vi retter derfor en lige så varm tak til vore medarbejdere for dygtigt og målbevidst gennemført arbejde i årets løb. Vi i ledelsen siger tak til alle, der hver på sin plads har udført et godt arbejde.«

Fra venstre skimtes direktør Hans Wulff, derefter følger lensgreve Schaffalitzky de Muckadell, direktør Marius H. Schou, grosserer Poul Jacobsen, direktør Hedegaard, landsdommer Ludvigsen (repræsentantskabets sekretær), skibsreder Chr. Harhoff, civilingeniør Chr. Arnstedt, direktør Peter Dreyer, direktør Niels Kampmann, højestretssagfører Bech-Bruun. Endvidere skimtes for bordenden kabinetssekretær M. Olufsen.

Repræsentantskabet som led i ledelsen

● For de medarbejdere, der ikke føler sig tilstrækkeligt orienteret om, hvordan bankens repræsentantskab er sammensat og fungerer, skal her gives en lille redegørelse vedr. dette organ, der indgår som et væsentligt led i vor banks virksomhed.

Efter § 8 i Handelsbankens vedtægter ledes banken af a) et repræsentantskab, b) en bestyrelse og c) en direktion. Repræsentantskabet oprettedes i 1930 i forbindelse med vedtægtsændringer, der foretoges af hensyn til den da ændrede banklov. Bankloven af 1919 nævner ikke noget om et repræsentantskab. Men fra 1930 siges det i banklovens § 8, stk. 3, at der til varetagelse af bestemte i vedtægterne angivne opgaver – foruden bestyrelsen – kan

findes et repræsentantskab. Ikke blot Handelsbanken har oprettet et repræsentantskab, men det samme er almindeligt også i andre banker.

Før vedtægtsændringerne i 1930 kaldtes bankens bestyrelse for bestyrelsesrådet, der konstitueredes som bankens første repræsentantskab. Samtidig med vedtægtsændringerne faldt betegnelsen bestyrelsesråd bort. Nu tales der kun om bestyrelse, hvilket stemmer med såvel aktieselskabslovens som banklovens terminologi.

Vedtægterne for Handelsbanken indeholder i §§ 9–16 de nærmere bestemmelser om repræsentantskabet. Dette består af 15–20 medlemmer, der skal eje på deres navn noterede aktier, og som vælges på den ordinære generalforsamling for en periode

af 4 år. Bankens repræsentantskab har i dag følgende sammensætning:

Direktør O. Hedegaard, formand.
Højesteretssagfører H. Bech-Bruun, næstformand.
Kammerherre, hofjægmester Kai greve Ahlefeldt-Laurvig.
Civilingeniør Christian Arnstedt.
Civilingeniør Alex Christiani.
Fabrikant, generaldirektør Mads Clausen.
Direktør Peter Dreyer.
Skibsreder E. Hahn-Petersen.
Skibsreder Christian Harhoff.
Direktør, civilingeniør Carl Hill-Madsen.
Civilingeniør K. Højgaard.
Direktør, generalkonsul Einar Høyvald.

i år genvalgte direktør Hedegaard som formand, medens den hidtidige næstformand, grosserer Poul Jacobsen ikke kunne modtage genvalg, fordi han havde passeret den gældende aldersgrænse for at kunne være bestyrelsesmedlem. Grosserer Poul Jacobsen, der indtrådte i repræsentantskabet i 1941 og i 1944 indvalgte i bestyrelsen, har beklædt posten som næstformand i repræsentantskab og bestyrelse siden 1953. I stedet for grosserer Poul Jacobsen valgtes højesteretssagfører Bech-Bruun som næstformand for repræsentantskabet og dermed for bestyrelsen.

Bankens bestyrelse består foruden af formanden og næstformanden af 3-5 andre medlemmer, der ligeledes vælges af repræsentantskabet blandt det-

Fra venstre: direktør L. Koefoed, skibsreder Hahn-Petersen, greve Ahlefeldt-Laurvig, direktør Glashof, direktør Hoffmann, direktør C. B. Andersen, direktør Hill-Madsen, civilingeniør K. Højgaard, direktør E. Høyvald og civilingeniør Christiani.

Grosserer, cand. jur. Poul Jacobsen.
Direktør Niels Kampmann.
Direktør, cand. jur. L. Koefoed.
Kabinettssekretær, kammerherre M. Olufsen.
Kammerherre, hofjægmester Erik lensgreve Schaffalitzky de Muckadell.
Direktør Marius H. Schou.
Konsul, grosserer S. Warrer.
Direktør Hans Wulff.

Rækken af formænd – fra 1873 til 1929 for bestyrelsesrådet, siden 1930 for repræsentantskabet – ser således ud: Professor J. Nellemann 1873-1896, justitiarius J. Ipsen 1896-1910, kammerherre, overpræsident F. de Jonquieres 1910-1925, professor, dr. jur. Kr. Sindballe 1925-1953, skibsreder Christian Harhoff 1953-1960 og direktør Hedegaard fra 1960.

Repræsentantskabet vælger på sit første møde efter hvert års generalforsamling en formand og næstformand, der samtidig er henholdsvis formand og næstformand for bestyrelsen. Dette møde finder sædvanligvis sted i april. På mødet den 15. april

tes medlemmer på det første møde efter generalforsamlingen.

På april-mødet i år genvalgte skibsreder Hahn-Petersen, generalkonsul Høyvald og direktør Koefoed, medens kabinettssekretær, kammerherre Olufsen nyvalgte som medlem af bestyrelsen.

Om repræsentantskabets funktionsområde, udover bestyrelsesvalget, siges det i vedtægterne, at repræsentantskabet efter bestyrelsens indstilling træffer beslutning om 1) ansættelse af direktører, vice-direktører og underdirektører, 2) oprettelse af filialer eller kommanditer i ind- og udland, 3) fastsættelse af lønnings- og pensionsreglementer, 4) fastsættelse af vederlag til revisorer og revisorsuppleanter.

Repræsentantskabet har ikke pligt til at underkaste årsregnskabet en prøvelse, og det underskrives kun af bestyrelse og direktion. Men det er repræsentantskabet, der på grundlag af årsregnskabet gør indstilling til generalforsamlingen om fastsættelsen af udbyttets størrelse og overskudets fordeling iøvrigt.

Underdirektør Erik Augustesen

Filialdirektør Erik Hansen

Kontorchef Vagn Nielsen

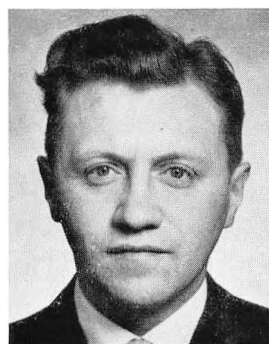
Udnævnelser

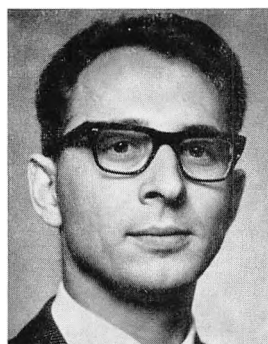
Bestyrer W. Christiansen

Bestyrer Eigil Rasmussen

Bestyrer Overvad Nielsen

Bestyrer Folmer Christiansen

Bestyrer Ejgin Wulff

Bestyrer G. Schellerup Larsen

Bestyrer Erik Augustesen, Tarup Afd., er pr. 1. april 1964 udnævnt til underdirektør ved Nakskov Filialen. Underdirektør Augustesen, der er født 1918, blev ansat i Odense Filialen den 4. august 1937 og har fungeret som bestyrer af Tarup Afdelingen siden 9. september 1958.

Kontorchef Erik Hansen, Frederikshavn, er udnævnt til filialdirektør ved vor kommende Skagen Filial, når denne åbner. Filialdirektør Hansen, der er født 1927, blev ansat i banken 16. august 1954. I årene 1956-1959 var Erik Hansen i Store Kongensgade Afdelingen og derefter 1 års tid i Gammeltorv Afdelingen. Pr. 1. januar 1960 forflyttedes han til Frederikshavn Filialen som souschef.

Prokurist Vagn Thane Nielsen, Esbjerg, er pr. 15. november 1963 udnævnt til kontorchef. Kontorchef Nielsen, der er 42 år, blev ansat i Esbjerg Filialen den 2. maj 1953.

Bestyrer W. Christiansen, Holme Afd., er pr. 15. februar 1964 udnævnt til bestyrer af Charlottehøj Afdelingen. Bestyrer Christiansen er 50 år gl. og blev ansat i Aarhus Filialen den 2. februar 1931. Den 1. marts 1963 udnævntes han til bestyrer af Holme Afdelingen.

Fuldmægtig Eigil Rasmussen, Risskov Afd., er udnævnt til bestyrer af Risskov Afdelingen pr. 15. februar 1964. Bestyrer Rasmussen, der er født 1926, blev ansat i Aarhus Filialen den 1. oktober 1944. I årene 1960-63 var Eigil Rasmussen souschef i Nordre Afdelingen.

Fuldmægtig G. Overvad Nielsen, Raadhushuspladsen, er pr. 15. februar 1964 udnævnt til bestyrer af Lystrup Afdelingen.

Fuldmægtig Folmer Christiansen, Frederiksbjerg Afd., er udnævnt til bestyrer af Holme Afdelingen pr. 15. februar 1964. Bestyrer Christiansen, der er født 1929, blev ansat i Randers Filialen den 25. juni 1945. Den 1. oktober 1960 udnævntes Folmer Christiansen til souschef i Aabyhøj Afdelingen, og den 1. marts 1963 forflyttedes han til Frederiksbjerg Afdelingen som souschef.

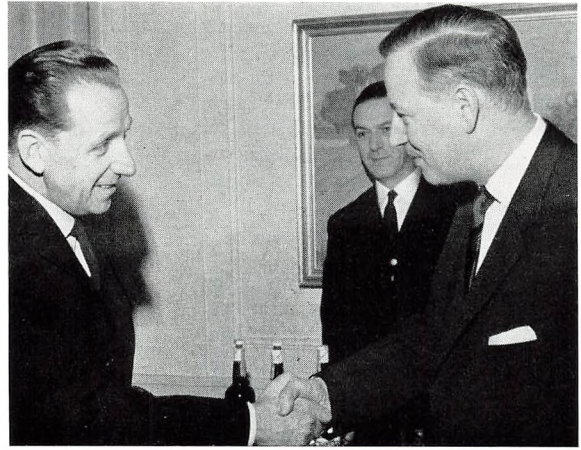
Fuldmægtig Ejgin Wulff er udnævnt til bestyrer af Valby Afdelingen pr. 1. marts 1964. Bestyrer Wulff, der er født 1927, blev ansat i Hovedsædet den 1. februar 1955, hvorfra han forflyttedes til Nørrebro Afdelingen den 8. maj 1957. Den 1. januar 1962 udnævntes han til souschef ved Valby Afdelingen.

Fuldmægtig G. Schellerup Larsen, Glostrup Filialen, er udnævnt til bestyrer af bankens kommende Sønder Boulevard Afdeling. Bestyrer Schellerup Larsen, der er 34 år, blev ansat i banken 1947 og har - inden han den 1. august 1958 kom til Glostrup Afdelingen - gjort tjeneste i St. Kongensgade Afdelingen.

DIREKTØR C. B. ANDERSENS 50-ÅRS FØDSELSDAG

den 30. december 1963

● Mandag den 30. december 1963 rundede direktør C. B. Andersen, som omtalt i sidste nummer, de 50. Dagen igennem strømmede hilsner og gaver ind fra nær og fjern. Mange mødte op for personligt at lykønske, og på billederne herunder har Vor Bank's fotograf lynskudt Handelsbankens Personaleforenings repræsentanter, kontorchef Sv. Aage Jacobsen og fuldmægtig Bendt Iversen samt bankbetjentenes formand, Leif Sørensen, da d'herrer overbragte medarbejdernes lykønskninger.

Vicedirektør
K. Jacobsen

45 års jubilæum
1. juli 1964

Filialdirektør
Gunner Petersen

40 års jubilæum
1. juli 1964

FINANSIERINGSPROBLEMER

omkring Danmarks voksende industrieksport

Uddrag af et for nylig holdt foredrag af underdirektør C. Thaarup

Vi har i de sidste 5—6 år været inde i en overordentlig dynamisk udvikling med stærk økonomisk vækst med ændring af markedsvilkårene blandt andet som følge af de europæiske blokdannelser og en hurtig teknisk udvikling. Der har i sjælden grad været stillet krav til vort erhvervsliv om at tilpasse sig de ændrede vilkår, og udviklingen har appelleret til virksomhederne om at gribe de chancer, der herved er opstået. Dansk industri har taget udfordringen op og har i disse år præsteret en ubrudt og kraftig ekspansion, hvorved den har udviklet sig fra et udpræget hjemmemarkeds erhverv til at være landets største eksport erhverv. 25—30 % af industriproduktionen går nu til eksport imod kun 10 % i 1948, og eksporten er firedoblet i løbet af de sidste 10 år.

Det er klart, at denne ekspansion og omstilling har stillet store krav om kapital: kapital til investering i konkurrencedygtige anlæg og kapital til driften og den øgede omsætning. Der har gennem mange år været tendens til, at opsparingen i det danske samfund er vokset, men at efterspørgslen efter kapital er vokset endnu mere. Og det er ikke blot industrien, der har været interesseret i at få en større del af de knappe kapitaltilførsler. Det er imidlertid almindeligt anerkendt, at en videre udbygning af industrien og udvidelse af industrieksporten er en væsentlig forudsætning for fortsat forøgelse af den danske levestandard, og der har siden midten af 1950'erne været ført en aktiv industrialiseringspolitik bl. a. med indførelse af gunstigere afskrivningsregler, der letter industriens selvfinansiering.

Banker formidler kontakt til kapitalmarkedet

Bankerne er principielt ikke indstillet på at dække eksportindustriens behov for anlægskredit. De pengemidler, bankerne har at arbejde med, hidrører for langt størstedelens vedkommende fra kundernes indlån, der kan hæves på anfordring eller efter en kortvarig opsigelsesfrist, og langsigtet an-

bringelse af midlerne ville kunne medføre likviditetsvanskeligheder.

Bankerne formidler imidlertid på forskellig måde industriens kontakt med det »lange kapitalmarked« som vel herhjemme — ved emissioner af aktier og partialobligationslån — og i udlandet — ved direkte investeringer og offentlige lån. Desuden var de danske banker i 1958 med til at oprette »Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S« til forsyning af industrien med mellemlang anlægskredit; dette instituts udlånsmidler fremskaffes ved salg af kasseobligationer i markedet.

Her skal dog navnlig omtales bankernes egen långivning til eksportindustrien.

Øgede bankudlån til industrien

Forretningsbankernes samlede udlån til industrien beløb sig ult. april 1963 til godt 3,1 milliard kr. imod kun 1,2 milliard kr. ult. april 1953. Efterspørgselspresset fra den lånsøgende industri har været tiltagende i den senere tid, og det har ikke altid været muligt at imødekomme enhver rimelig lånsøgning.

Det må imidlertid siges, at bankerne har imødekommet industriens ønsker om kredit efter evne, ja, til tider næsten over evne. Bankerne har gennem de sidste år i perioder arbejdet under meget stram likviditet; med nytår 1963, hvor likviditeten var så stram som vist aldrig tidligere, havde bankerne udlånt et beløb, der svarede til 100 % af indlånene. Den første forudsætning for, at bankerne kan efterkomme kundernes ønsker om kredit, er, at de selv har midler at arbejde med. Kniber det med likviditeten, må bankerne gå til deres bank, Nationalbanken, og derfor bliver det i sidste instans Nationalbankens villighed til at yde bankerne lån, der bliver bestemmende for, hvor langt bankerne kan gå i deres udlån. Bankernes udlånsmuligheder er afhængige af den opsparing, der finder sted inden for virksomhederne og hos de private borgere, samt af den finans- og pengepolitik, som regeringen og Nationalbanken til enhver tid fører.

Som bekendt har i en årrække Nationalbanken gang på gang sat ind med kreditstramning, når banken skønnede, at finanspolitikken ikke i tilstrækkelig grad sikrede den fornødne balance i økonomien. Sidst har vi haft den lange periode fra maj 1961 til august 1963 med en diskonto på ikke mindre end 6½ %, og reglerne for belåning i Nationalbanken er relativt stramme. Det skal dog bemærkes, at Nationalbanken i sin belåning favoriserer eksporten ved at yde særlig gunstige belåningsvilkår for de såkaldte kreditbeviser, der udstedes af Nationalbanken til bankerne i forbindelse med deres finansiering af lange eksportkreditter.

Inden for de givne rammer bliver det i en tid med stærk efterspørgsel efter kredit bankernes opgave at fordele de forhåndenværende midler. Bankerne er her ude for at skulle skønne ud over det rent bankmæssige, de må påtage sig den samfundsmæssige opgave at kanalisere de knappe kreditmidler til den rentable produktion, som må tillægges størst samfundsøkonomisk betydning, og herved vil der blive taget hensyn til, i hvor høj grad de forskellige virksomheder kan medvirke til en forøgelse af landets valuta-indtægter eller en formindskelse af valutaudgifterne, hvilket bl. a. kommer eksportindustrien til gode.

Statens eksportkreditgaranti letter bankernes finansiering af eksporten

Dansk industri konkurrerer med udenlandske producenter ikke blot på kvalitet og pris, men også på betalingsvilkår. Fra mange lande kræves kredit, og det hænder ikke sjældent, at kredittidens længde er afgørende for, hvor ordren placeres.

Hvor det drejer sig om større objekter, såsom skibe, maskinanlæg osv., er det klart, at ydelse af en kredit, der strækker sig over en årrække, betyder en stor belastning af eksportørens likviditet, således at betingelsen for, at en eksportør kan yde en sådan kredit, ofte er, at han selv kan få den helt eller delvis finansieret.

I henhold til lov af 1960 om Danmarks Erhvervsfond, der er en fortsættelse og udvidelse af statens eksportkreditstøtte igennem flere årtier, er Eksportkreditrådet nedsat. I dag hjemler loven, at rådet yder garantier inden for et beløb af 2,5 milliarder danske kroner.

Eksportkreditordningen omfatter to hovedformer for garantiydelse: forsikring af danske eksportørers udenlandske tilgodehavender og ydelse af kaution for banklån til eksportørerne.

Den maksimale kredittid, der almindeligvis kan accepteres af Eksportkreditrådet, er 5 år.

De risici, der dækkes ved eksportkreditforsikringen, er dels de kommercielle, herunder navnlig risiko for købers insolvens, og dels de politiske såsom transfereringshindringer, offentlige hæmmende foranstaltninger i købers land eller krig. Ved dansk eksport til lande, hvis økonomiske forhold ikke er gode, eller til nye markeder, som man ikke kender meget til, kan risikoen være særdeles vanskelig at bedømme, og det siger sig selv, at danske banker ikke kan være indstillet på alene at tage den store risiko, der er forbundet med at finansiere eksport til sådanne lande. Det er imidlertid ønskeligt, at Danmarks eksportmuligheder til disse lande udnyttes, ikke mindst med fremtiden for øje.

Eksportkreditrådets kaution for kreditter, som bankerne yder i eksportøjemed, deles i to hovedgrupper: kreditter, på hvilke der kan trækkes, efter at varerne er afskibet, og kreditter, hvorpå der kan trækkes i varens produktions- og såkaldte oparbejdningskreditter.

Vedrørende de nærmere regler om eksportkreditstøtten kan henvises til Eksportkreditrådets piece: »Den danske eksportkreditordning«, 2. udg. 1963. Eksportkreditordningen tilsigter at hvile i sig selv med balance i det lange løb mellem indtægter og udgifter, herunder tab. Eksportørerne betaler derfor en præmie efter risikoens størrelse. Det bemærkes, at banken almindeligvis beregner sig mindre i rente og provision af de kreditter, for hvilke rådet garanterer.

Nationalbankens nyordning til støtte for skibsværfterne

For ganske nylig er en speciel ordning etableret for at styrke de danske skibsværfters konkurrencemæssige stilling ved en forbedring af de finansieringsvilkår, der kan tilbydes redere, der lader bygge skibe på danske værfter. Danmarks Nationalbank har tilbudt en særlig belåningsordning for skibskreditter, etableret i forbindelse med levering af skib fra dansk værft,

forudsat at kreditgivningen formidles som et obligationslån hos Danmarks Skibskreditfond, og at obligationerne er overtaget fra låntagerne til ikke under parikurs.

Til finansiering af inden- og udenlandske ordrer, som et dansk værft fra og med den 24. september 1963 får, kan der som følge heraf opnås lån hos Danmarks Skibskreditfond i nye udlånsserier til en nominal rente af 6 % p. a. Efter ordningen skulle det være muligt for de danske værfter at tilbyde kredit med en effektiv rente på ca. 6 % p. a.

Det understreges, at de nye udlåns-serier tager sigte på finansieringen af danske værfters nybyggeri af skibe for såvel dansk som udenlandsk regning, og derfor ikke indebærer nogen speciel begunstiggelse af danske redere.

Bankernes formidling af valutalån til kunderne

Under den stramme likviditet i de sidste år, hvor det har knebet med at få banklån, har kunder i et vist omfang søgt lån i udlandet gennem deres bankforbindelser. Det er væsentligst de store banker, der på denne måde formidler valutalån til kunderne.

Hjemmelen til optagelse af disse valutalån findes i handelsministeriets bekendtgørelse om valutaforanstaltninger af 20. juni 1961. Ifølge dennes § 13 kan en valutaindlending frit optage valutalån til følgende formål:

- 1) Til finansiering af eget køb af varer hos valutaudlændinge, når løbetiden er højst 1 år — for køb af skibe, luftfartøjer, større maskiner og større anlæg dog højst 5 år.
- 2) Til finansiering af kreditgivning for tidsrum, der ligger efter levering af varer, som er solgt til valutaudlændinge, når løbetiden er højst 1 år — for salg af skibe, luftfartøjer, større maskiner og større anlæg dog højst 5 år.
- 3) Til finansiering af fabriktions-, bygge- og anlægsvirksomhed, som den pågældende udøver i udlandet i erhvervsmæssigt øjemed.

Ren indenlandsk produktion og handel må således ikke finansieres med sådanne midler.

Det kan give grund til undren, at man med valutalånene åbner mulighed for, at erhvervslivet får kortfristet kredit fra udlandet stik imod Nationalbankens kreditstrammingspolitik herhjemme. Bestemmelsen må imidlertid ses i forbindelse med myndighedernes, og herunder også Nationalbankens, ønske om, at Danmark deltager i den liberalisering af kapitalbevægelserne, som er tilstræbt gennem den europæi-

ske økonomiske samarbejdsorganisation OECD.

Når bankernes kunder ønsker at optage sådanne valutalån, går bankerne til det såkaldte Euro-Dollar-marked. I 1958 og de følgende år skabtes forskellige væsentlige forudsætninger for opbygningen af dette internationale pengemarked. Blandt andet erhvervede flere europæiske lande i det nævnte år betydelige dollartilgodehavender i USA, og der blev indført extern konvertibilitet for en række europæiske valutaer i slutningen af 1958, hvilket i et vist omfang muliggjorde ukontrollerede valutatransaktioner fra et land til et andet.

Da de europæiske banker ikke fik rente af anfordringsindeståender hos amerikanske banker, og da renteniveauet i Europa lå væsentlig over, hvad man kunne opnå i amerikanske banker for indlån på opsigelse, tog en række europæiske banker initiativet til Euro-markedet for at opnå en vis forrentning af deres overskydende dollarbeholdninger. I starten udlånte de disse dollars i arbitrage-markedet til andre banker på dag-til-dag basis til en meget beskeden rente, men efterhånden som markedet voksede, blev lånenes løbetid længere, og i dag er maksimum principielt løbetid 1 år. Markedet er også udvidet til at omfatte Euro-sterling, Euro-DM etc., d.v.s. £ og DM, som ejes af banker uden for England resp. Tyskland.

De rentesatser, som bankernes kunder må betales for valutalån, svinger med Euro-markedets lånesatser. Principielt fastsættes kundesatserne for hvert enkelt lån for sig, selv om bankerne forsøger at holde en nogenlunde stabil kundesats for lån i dollars, der er den mest betydende valuta i dette marked. Rentesatserne er imidlertid selv efter de sidste diskontoændringer herhjemme stadig lavere end rentesatserne for lån i danske kroner, således at nogle kunder, selv om de eventuelt herved pådrager sig en kursrisiko, ønsker valutalån for at drage fordel af den lavere rente. I denne forbindelse kan det nævnes, at en eksportør, som optager et valutalån i den kontraherede valuta — foruden at opnå finansiering af sin eksport — opnår kurssikring af fakturabeløbet, idet dette jo benyttes til afvikling af valutalånet, når det indgår fra køberen.

Vedrørende Euro-markedet, som betyder en værdifuld udvidelse af mulighederne for kortfristet låntagning, kan i øvrigt henvises til artikel i Tidsskrift for Industri 1. december 1963 af kon-torchef Mogens Dyhr.

Enklere former for betalingsafvikling

»Clean payments«. Hvis en dansk eksportør skal have betaling for et

parti varer leveret til udlandet, er den simpleste fremgangsmåde den, at køberen i udlandet hos en derværende bank køber den nødvendige valuta f. eks. i form af en check og udligner forholdet ved at sende den danske eksportør checken. Den udenlandske køber kan også anmode sin bank om enten brevligt eller telegrafisk at overføre det fakturerede beløb til den danske eksportørs bank (hvis der er faktureret i d. kr.), og i tilfælde af f. eks. fakturering i £ til en engelsk bank til kredit for en dansk bank for regning den danske eksportør. Herefter vil den danske bank kunne afkøbe eksportøren den krediterede valuta.

Inkasso. Det kan også tænkes, at en eksportør trækker en veksels eller anvisning på sin køber og overleverer vekslen eller anvisningen til sin bankforbindelse med anmodning til denne om at inkassere beløbet på køberens plads. Banken sender så vekslen eller anvisningen til sin korrespondent, der inkasserer beløbet og overfører det til banken, som efter indgang afregner til sælgeren.

At en forretning kan afvikles på en af disse simple måder forudsætter imidlertid, at sælgeren har et sådant kendskab til køberen, at han tør stole på, at denne vil opfylde sine forpligtelser i henhold til den indgåede aftale. Skal køberen betale, før han har fået varen i hænde, forudsætter disse lette betalingsformer, at han på sin side har tillid til sælgeren.

I de tilfælde, hvor et sådant tillidsforhold ikke foreligger, kan eksportøren delvis sikre sig ved at overgive banken afskibningsdokumenterne, herunder navnlig konnossementet, idet banken anmodes om at besørge dokumenterne inkasseret hos køberen, således at udleveringen af dokumenterne og hermed af varen kun finder sted mod, at køberen betaler, men selv i dette tilfælde vil sælgeren ikke altid føle sig garanteret, idet han kan risikere, at dokumenterne ikke bliver indløst, og så skal han til at sælge varerne til anden side på den fremmede plads. Han kan også blive tvunget til at tage dem hjem igen, f. eks. hvis den manglende betaling skyldes, at der på grund af valutaforholdene i det fremmede land er indført restriktioner, der hindrer betalingens gennemførelse. Dokumentinkasso giver altså ikke nogen absolut sikkerhed for betalingen, og det vil derfor ofte være hensigtsmæssigt at benytte remburs.

Remburs det fineste sikkerhedsinstrument

Betaling ved remburs har i de sidste 40—50 år fået en meget stor betydning i den internationale handel, idet den

ne betalingsform giver såvel køber som sælger sikkerhed for opfyldelse af deres gensidige forpligtelser.

Sagt i få ord forstås man ved remburs en betalingsform, hvorved køberen gennem en bank stiller købesummen til disposition for sælgeren mod aflevering til banken af nærmere angivne afskibningsdokumenter over det købte vareparti, d.v.s. at køberen ved betaling får disposition over varen.

Betaling ved remburs frembyder fordele for såvel køber som sælger. Sælgeren er derved i stand til at skaffe sig sikkerhed for, at han modtager betaling for de solgte varer, når han præsterer de i rembursen foreskrevne dokumenter. Desuden går det hurtigere. Han får nemlig som regel pengene, allerede når han afleverer dokumenterne til banken på sin egen plads, mens han, hvis der ikke var åbnet remburs, måtte vente på sit tilgodehavende, indtil dokumenterne af hans bank var sendt til inkasso hos en bank på køberens plads. Fremsendelse af dokumenterne, selve inkassationen på stedet og remittering af beløbet og dets afregning kan tage en del tid.

Set fra køberens synspunkt knytter der sig også fordele til rembursen. I stedet for at remittere købesummen uden at have sikkerhed for, at han til gengæld vil modtage kontraktmæssige dokumenter over det købte vareparti, eller at varen bliver afsendt inden den aftalte frist, kan han nu ved bankernes mellemkomst skaffe sig sikkerhed for, at købesummen ikke udbetales, med mindre de krav, som han stiller i rembursbetingelserne, bliver opfyldt.

Rembursen kan enten være genkaldelig eller uigenkaldelig. En genkaldelig remburs skaber ikke noget retsligt bindende forhold mellem bank og sælger.

En uigenkaldelig remburs er derimod et bindende tilsagn fra den åbende bank og medfører en forpligtelse for denne bank over for sælgeren til at honorere dokumenter, der er i overensstemmelse med rembursens forskrifter og betingelser, herunder at afskibningen har fundet sted, og at præsentationen af dokumenterne sker inden udløbet af de i rembursen fastsatte tidsfrister. Denne rembursform frembyder en større sikkerhed for sælgeren, og eksportøren stiller derfor ofte krav om åbning af uigenkaldelig remburs.

Man ser også den fremgangsmåde anvendt, at køberens bank åbner rembursen hos sig selv og anmoder sin korrespondent om at give sælgeren underretning om (advise) den åbende remburs. Derved kan den adviserende bank ikke selv påtaget sig nogen forpligtelse over for sælgeren, men

denne vil dog oftest kunne påregne, at den adviserende bank vil være villig til for rembursbankens regning at honorere dokumenterne ved køb af den tratte, som sælgeren trækker på rembursbanken, men dog således, at den bank, der har købt - eller som det hedder i banksproget »negotieret» - tratten, kan gøre regres til sælgeren som udsteder af tratten, hvis rembursbanken af en eller anden grund ikke indløser den.

Det forekommer dog hyppigt, at rembursbanken anmoder sin korrespondent på sælgerens plads om at tillægge rembursen sin bekræftelse, og i så fald hæfter naturligvis også korrespondenten, hvilket vil give sælgeren den største sikkerhed for betalingen, idet sælgeren udover den udenlandske bank nu også har en bank i sit hjemland — måske sin egen bankforbindelse — at holde sig til.

Foruden mellem uigenkaldelige og genkaldelige rembursers sondres der mellem a vista remburs og lange remburs. Ved en a vista remburs modtager sælgeren kontant betaling mod aflevering af dokumenterne, medens han ved lange remburs modtager betaling i form af en veksels, som regel med 3 måneders løbetid, som han trækker på banken, og som denne akcepterer. Der er ved de lange remburs skabt en form for bankkredit, som er af stor betydning for udenrigshandelen. For sælgerens vedkommende vil det i almindelighed ikke spille nogen større rolle, om betalingen sker ved en a vista eller en lang remburs; han vil nemlig altid uden vanskelighed kunne få første klasses bankakcepter diskonteret, og med hensyn til diskonteringsomkostningerne kan han enten have indkalkuleret dem i sin pris eller lagt dem til fakturabeløbet.

Kurssikring af eksportørens tilgodehavender

En meget stor del af Danmarks udenrigshandel afvikles i dag i fremmed valuta. Hvis en eksportør sælger på kredit, får han en kursrisiko, fordi han ikke på salgstidspunktet kender den kurs, hvortil han kan realisere fakturabeløbet, når det til sin tid indgår. Han må være interesseret i at finde et middel til at sikre sig mod kursændringer i kreditperioden. »Den danske krone har jo altid været stabil. Den har altid holdt værdien 100 øre», siger Den Gyldenblonde. Men der har været, og der vil ganske givet fortsat komme perioder med rygter om re- eller devaluering af forskellige fremmede valutaer, og i sådanne situationer bliver spørgsmålet om kursrisikoen straks aktuelt.

Hvis en eksportør vil sikre sig mod et eventuelt fald i kursen for den va-

● Der var feststemning i Odense filialen, da direktør Sloth lørdag den 15. februar fejrede sit 40 års jubilæum.

Klokken 8,45 samledes personalet fra filialen og afdelingerne for at hylde jubilaren, og direktør Gunner Petersen talte og overrakte personalets gave, et sofabord. Senere mødte en deputation fra tilsynsrådet og overrakte et maleri, og hele formiddagen igennem strømmede det ind med gratulanter og gaver.

Direktør Sloth, tilsynsrådets formand, direktør E. Schøbel og direktør Gunner Petersen.

luta, i hvilken han skal modtage sin betaling, er der tre muligheder at vælge imellem:

- 1) Ved rygter om et fald i kursen for den valuta, som han har tilgode, kan eksportøren søge at overtale køberen til at betale med det samme, selv om beløbet ikke er forfaldent, men han må så være forberedt på at blive mødt med krav om rabat.
- 2) Han kan optage et valutalån med samme løbetid som den ydede kredit. Såfremt lånet optages i den kontraherede valuta, og lånebeløbet straks realiseres mod danske kroner, vil kursrisikoen være elimineret, idet fakturabeløbet jo anvendes til tilbagebetaling af valutalånet til sin tid. Omkostningerne ved en sådan transaktion er den rente, eksportøren må betale.
- 3) Endelig kan han gennem en termsforretning sælge sit tilgodehavende valutabeløb til levering på forfaldsdagen på basis af den kurs, der gælder på salgsdagen. Dette sker i praksis på følgende måde: banken afkøber eksportøren valutatilgodehavendet på basis af den kurs, der er gældende den dag, aftalen træffes, men kreditering på kundens konto sker først pr. leveringsdagen. Herfor beregner banken sig et leveringsgebyr (eller der kan ydes en godtgørelse). Det skal for en ordens skyld bemærkes, at køb af valuta på termin fra kunder kun må finde sted, såfremt det underliggende forhold er en kommerciel transaktion, som kan godkendes.

Det vil være det naturlige, at eksportørerne kurssikrer deres tilgodehavender. Formålet med deres virksomhed vil normalt være at opnå en handelsavance, og det kan de kun, hvis

de kender deres varepris. I denne forbindelse vil jeg gerne citere en udtalelse, som indkøbschefen i en af vore store eksportvirksomheder fremkom med for nogen tid siden. Han fortalte, at virksomheden, så snart kontrakt om levering af et maskinanlæg var afsluttet, straks sluttede på børsen i London om køb af de nødvendige metaller. Og han tilføjede: »Vi er her for at producere, ikke for at spekulere«. Hvis eksportøren spekulerer i valutakurserne, risikerer han lige så vel at få et kurs-tab som en kursfortjeneste; ved at dække sig gennem termsforretninger, kommer han ikke ud for hverken kursfortjeneste eller -tab, men han er sikker på sin normale handelsavance, evt. minus et mindre valutaleveringsgebyr.

Bankgarantier løser visse finansieringsproblemer

Det er ret almindeligt, at danske eksportfirmaer gennemfører deres afsætning af varer til udlandet igennem faste mellemed på de fremmede pladser. Dette kan ske i form af oprettelse af et særligt firma eller igennem et datterselskab på den fremmede plads. Tænker man sig f. eks., at en dansk eksportvirksomhed har et marked for sine varer i Sverige, kan det danske firma med Nationalbankens tilladelse oprette et aktieselskab i Sverige. Dette køber varerne hos det danske firma og videresælger dem på det svenske marked og finansieres ved kreditter optaget hos svenske banker. Disse kreditter kan opnås ved, at det danske firmas bank over for den svenske bank garanterer for en kredit af en vis størrelse. Derved undgår det danske firma at binde sine penge i de varer, som det sælger til sit svenske datterselskab, idet betalingen kan ske på normal måde ved hjælp af den i Sverige optagne bankkredit.

I forbindelse med omtale af bankgarantierne skal til slut nævnes, hvorledes bankerne kan støtte dansk virksomhed i udlandet, der ganske vist ikke har direkte tilknytning til industrieksporten, men til gengæld til den danske ingeniørstand. Her tænkes særlig på den for Danmarks økonomi og anseelse så betydningsfulde **ingeniør- og entreprenør-virksomhed**. Det er en kendt sag, at store danske ingeniørfirmaer driver en omfattende virksomhed i fremmede lande, dels direkte og dels gennem filialer eller datterselskaber.

Hvis et dansk ingeniørfirma får overdraget et arbejde i et fremmed land, vil det være upraktisk og medføre kursrisiko, såfremt ingeniørfirmaet til arbejdets gennemførelse skulle optage kreditter i Danmark, omvexle de danske kroner til fremmed valuta og investere beløbet i materialer, arbejds løn etc., for derefter, når dette går ind igen i det fremmede lands egen valuta, at tilbageføre det til Danmark. I sådanne tilfælde ordnes sagen mest bekvemt ved, at den danske bank anmoder sin korrespondentbank på den plads, hvor arbejdet udføres, om at yde det danske firma den fornødne kredit, men der findes desværre lande, hvor et sådant arrangement p. t. ikke lader sig gennemføre.

For at danske firmaer kan deltage i licitationer i udlandet, er det ofte en betingelse, at der på forhånd stilles garanti for deres opfyldelse af kontrakten, såfremt den overdrages det danske firma. Sådanne tilbuds- og arbejdsgarantier arrangeres af den danske bank enten, hvad der nok vil være det sjældneste, ved direkte garantifgivelse over for den udenlandske bygherre, eller ved at den danske bank anmoder sin korrespondentbank på den fremmede plads om at afgive garantien, som den danske bank hæfter for.

Filialdirektør- og bestyrelsmøde på Uglemose

● Den 21. februar d. å. afholdtes på Uglemose det årlige møde mellem direktionen og filialdirektører og bestyrere.

Efter direktør Glashofs velkomst gav direktionen en redegørelse dels for bankens politik og interne forhold dels for den aktuelle økonomiske situation i landet.

Efter en tepause fortsatte man mødet med indlæg af vicedirektør Christensen om lån til kommuner, underdirektør Koefoed om personale- og uddannelsesproblemer, og underdirektør Bagge-Petersen kommenterede årsregnskabet for 1963 samt gjorde status for automationsarbejdet.

Ovenstående billede er taget inden mødets begyndelse.

LOLLANDS BANK

● Efter at have ført forhandlinger med ledelsen for A/S Lollands Bank om Handelsbankens overtagelse af denne bank på lignende måde, som tilfældet var i fjor, da Handelsbanken overtog Løgumkloster Bank, har Handelsbanken erklæret sig villig til at overtage Lollands Bank på sådanne vilkår, at Lollands Banks aktionærer kunne blive indløst til kurs 500 %. Medens forhandlingerne stod på, havde Handelsbanken naturligvis lejlighed til at foretage en vurdering af Lollands Banks aktiver for at finde frem til et tilbud, der var acceptabelt for begge parter.

Lollands Banks ledelse fandt, at det af Handelsbankens fremsatte tilbud måtte anses for at være fordelagtigt såvel for virksomhedens videreførelse som for aktionærerne i Lollands Bank, og Handelsbankens tilbud blev derfor med ledelsens anbefaling forelagt på Lollands Banks ordinære generalforsamling, der blev afholdt den 26. februar. På

denne generalforsamling blev Handelsbankens tilbud vedtaget med overvældende majoritet.

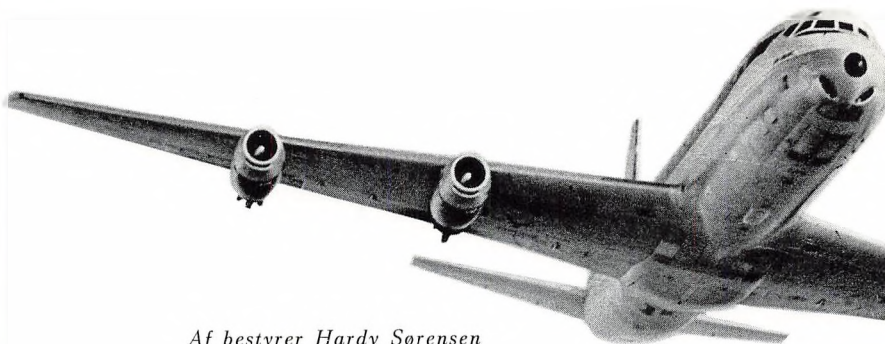
Overtagelsen fandt sted pr. 1. april i år. Fra denne dag har Handelsbanken altså fået en ny filial, der bliver et led i Handelsbankens vidt forgrenede filial- og afdelingsnet. Derved mister virksomheden ikke sit lokale præg. Direktøren, hr. K. Skebye, fortsætter som filialdirektør, medens bestyreren for vor Tarup Afdeling forflyttes til Nakskov Filialen som underdirektør. I øvrigt overgår Lollands Banks personale til vor Nakskov Filial.

»VOR BANK« byder velkommen til de nye medlemmer af vor familie og ønsker godt samarbejde, og vi håber, at både Nakskov-egnen og Handelsbanken vil få gavn og glæde af overtagelsen.

Aktiekapitalen i Lollands bank var på kr. 500.000,-, de åbne reserver androg pr. 31. december 1963 kr. 1.428.000,-. Indlånene beløb sig til ca. 16,7 mill. kr. og udlånene til ca. 15,4 mill. kr.

R. K.

Af bestyrer Hardy Sørensen

»Busafgang til lufthavnen – Bus Departure for the Airport – Busabfahrt nach dem Flughafen – Depart du car pour l'aéroport« gælder højttaleren gennem terminalhallen. Her er travlhed, liv og rejsefeber. Flyvepassagerer af alle nationaliteter og hudfarver myldrer ind og ud – og midt i hele denne internationale atmosfære ligger Air Terminal Afdeling som de rejsendes bank og som Handelsbankens visitkort til turisterne.

Turismen er blevet en betydningsfuld faktor i vor samfundsøkonomi. Danmarks turistindtægter har siden krigen bevæget sig i vejret med raketagtig fart. Se blot:

årene før anden verdenskrig	ca. 20-30 mill.kr.
1946	38 " "
1950	145 " "
1955	322 " "
1960	742 " "
1962	822 " "
1963	ca. 980 " "

Noget nøjagtigt tal på hvor mange turister, der årligt aflægger os besøg har vi ikke, men turistforeningen oplyser, at 14,3 millioner indrejste ved grænsestederne i 1963. Heraf var ganske vist 6 millioner danske, der vendte hjem, men til gengæld er ikke medregnet trafikken fra Sverige og Norge. Sverige tegner sig for det største antal besøg, derefter følger U.S.A. og Tyskland.

Et lille land som Danmark må for at bevare sit ry som godt turistland og få del i de kæmpebeløb, der årligt ofres på turismens alter, konstant stræbe efter at forbedre vilkårene for de udenlandske gæster. Der må kæles for turisterne. SAS har gjort sit til at skaffe Danmark den fine position, vi har opnået blandt Europas turistlande. Selskabet og dets datterselskaber sørger ikke blot for transporten til og fra Danmark, men skaffer endog turisterne kost og logis.

SAS's kæmpe-jetfly som Coronadoen, DC-8eren og Caravellen flyver luften tynd over os for at bringe turister hertil. Enorme investeringer er nødvendige, for at Skandinavien kan følge med i dette transportkapløb. Et DC-8 jetfly koster ca. 50 millioner kroner, så det skal udnyttes 100 %, hvis selskabet skal klare de store afskrivninger og endda fremvise et overskud, som det er lykkedes for SAS i år. Flyveprogrammet er hårdt. En DC-8er, f. eks., er i luften 13 af døgnets timer og gør turen København-New York/retur og København-Rom/retur inden for et døgn. Er alle pladser besatte, er den daglige billetindtægt alene for dette fly $\frac{3}{4}$ million kroner. Een DC-8er transporterer ligeså mange mennesker over Atlanten som »Queen Mary« inden for samme tid.

Kosten står SAS's datterselskab SAS-Catering A/S for. SAS-Catering er Skandinaviens største restauration. De leverer ikke blot mad til luftfartsselskaberne, men driver restaurationer i hele Skandinavien. Der er tale om Dinér Transportable i den store stil. Verdensudstillingen i New York skal have mad herfra. Kongemiddagen i Athen blev leveret af SAS-Catering, som endog forsyner Handelsbanken med det daglige brød. Der smøres små 10.000 stykker smørrebrød dagligt i Caterings køkken.

SAS-Invest A/S driver SAS-Huset, der er blevet Københavns Luftfartscentrum. Husets placering var vel valgt, og de øvrige luftfartsselskaber har da også forstået at lægge sig som en ring omkring bygningen. Her er kun få skridt til hovedbanegården, Tivoli og byens centrum, og af hovedstadens hotelkapacitet er næsten 50 % placeret i dette kvarter. SAS-Huset omfatter foruden Air Terminalen, rejsebureau, Handelsbankens Air Terminal Afdeling, adskillige butikker og kiosker, der især henvender sig til turister, underjordisk garageanlæg til 200 vogne – og sidst men ikke mindst Skandinaviens største og fornemste hotel ROYAL HOTEL – en af vor afdelings største kunder.

ROYAL HOTEL har 275 værelser og saloner med 475 senge i 22 etager over og 2 etager under jorden. Igennem terminalen passerer årligt over $\frac{1}{2}$ million flyvepassagerer. Her har SAS sin egen hotelreservation, og det mest kræsne og eksklusive publikum vises naturligvis gennem glasdøren ind til ROYAL HOTEL. Det er ikke vandrehjemspriser, man her beregner. Et enkeltværelse uden bad koster

AIR TERMINAL AFDELING

- et vindue ud mod den store verden

om sommeren 55 kroner, og en suite bestående af opholdsstue og soveværelse koster den beskedne sum af kr. 250-350 pr. døgn, ekskl. morgenmad og drikkepenge. Men trods prisen er belægningsprocenten fin, gennemsnitlig 85%. I regnskabsåret 1962/63 havde hotellet 51.000 gæster og 114.000 overnatninger. Af disse var 40% amerikanere, 40% europæere og skandinaver, og resten var af andre nationaliteter, mest japanere. Til at opvarte og betjene alle disse mennesker har hotellet en stab på 360 personer af 17 forskellige nationaliteter. Adskillige prominente gæster har i årets løb skuet ud over hovedstaden fra deres værelser i denne enorme »turistsilo« i stål, glas og emaille, bl. a. U.S.A.'s præsident Lyndon Johnson, flere orientalske prinser og fyrster, berømte skuespillere, ministre og højtstående embedsmænd, talløse fremtrædende, udenlandske forretningsfolk, ja selv kardinaler og biskopper på vej til konciliet i Rom. 2 ambassadører og andre diplomater bor permanent på hotellet. Den russiske ministerpræsident Krushev bliver vel nok hotellets fornemste gæst i 1964.

Valutaforretninger som køb og salg af fremmed valuta, brevlige og telegrafiske udbetalinger og overførsler og trasseringer på udlandet er selvsagt Air Terminal Afdelingens speciale, men også andre bankforretninger bliver der tid til. På grund af sin centrale beliggenhed har afdelingen skaffet sig en stor lokal kundekreds, ikke blot gennem sin nære kontakt med SAS og SAS-Husets forskellige virksomheder, men også blandt de omliggende luftfartselskaber og deres funktionærer. Som omtalt i Vor Bank's sidste nummer tog afdelingen fornylig sit store, smukke nye lokale i brug ud mod Gammel Kongevej, og har derved fået en tiltrængt udvidelse, så man nu kan holde vekselarbejdet i Terminalen adskilt fra det almindelige bankarbejde og dermed betjene såvel turisterne som de lokale kunder bedre.

Seks kvindelige kasserere, der arbejder i treskift betjener det rejsende publikum i terminalhallen, og de har travlt. Omsætningen af rejsevaluta lå i 1963 på ca. 50 millioner kroner og vekselekspeditions-tallet var på over 170000, d.v.s. en femdobling i de fem år afdelingen har eksisteret. Det har ikke været vanskeligt at få personale til dette interessante, selvstændige, men også krævende arbejde. På grund af placeringen må afdelingen ofte foruden det rent bankmæssige arbejde fungere som informations-

bureau for turister. Derfor kræves af dette personale foruden almindelig bankuddannelse og kendskab til valutahandel og kassererarbejde, gode sprogkundskaaber. Hver kasserer råder over en anselig valutabeholdning af såvel kontanter som rejsechecks og en dansk kronkasse og handler selvstændigt, så der er noget at holde rede på. På travle dage i sæsonen har vekselkassererne ofte over 1000 ekspeditioner, og de fleste foregår på fremmede sprog. Det er morsomt og tilfredsstillende at kunne give vore udenlandske gæster en hjælpende hånd og give dem det første gode indtryk ved ankomsten hertil, eller måske være med til at rette lidt op på et dårligt indtryk lige inden afrejsen – hvad ofte er tilfældet – og det er samtidig en god reklame for vor bank.

Desværre får man ofte udlængsel på denne post, og det spores i personaleomsætningen. En af vore damer er nu lykkelig gift i San Francisco med en berømt journalist, en anden er stewardess i et amerikansk flyveselskab, en tredje rejste fornylig til sit hjertes udkårne i Østrig, o.s.v. Personalet kommer ud for lidt af hvert, taler med en mængde interessante mennesker og hører nyt fra hele verden. Underholdning skorter det heller ikke på, på disse pladser. Flere filmsoptagelser har fundet sted lige uden for afdelingens vinduer. Sidst dannede den baggrund for optagelser til skole-TV-filmen »Stewardesse for en dag« med Lone Hertz og Preben Kaas. Terminalhallen er ligeledes et yndet sted for fotografering af mannequiner til landets modeblade.

20 ÅR EFTER

● Den 21. februar 1944 fandt en af de store og skelsættende begivenheder i Aarhusfilialens historie sted, idet Jydsk Handels- og Landbrugsbank, Filial af A/S Kjøbenhavns Handelsbank, som filialen dengang hed, indviede sit nye bankhus.

Der er nu gået 20 år siden da, og det kan formentlig interessere »Vor Bank«'s læsere at høre lidt om, hvad der skete i Aarhus dengang, og hvad der siden er sket, for udviklingen har jo ikke holdt hvilepauser.

Vi vil først gå lidt længere tilbage end til indvielsesdagen, nemlig til den 27. november 1941, da bankbygningens grundsten blev nedlagt. Ved den lejlighed blev samtidig et på svinelæder prentet dokument nedlagt, hvis ordlyd fortæller historie, både om banken og tiden dengang. Så vi vil citere det i dets fulde længde. Det lyder:

»Torsdag den 27. November i Kong Christian den Tiendes 30 Regeringsaar og i det Aar, da Aarhus By fejrede 500 Aars Jubilæet for Overrækkelsen af Byens Købstadprivilegier, mens Krigen paa tredie Aar rasede i Europa, og Danmark var besat af den tyske Værnemagt, nedlagdes Grundstenen til »Jydsk Handels- og Landbrugsbank, Filial af A/S Kjøbenhavns Handelsbank«'s nye Bankhus, der skal afløse Bankens hidtidige Hovedafdeling, Lille Torv Nr. 6.

Den nye Bygning bliver Bankens tredie Hjemsted. – Ved Straten den 1. September 1876 havde

Den Holt'ske gård (opf. 1723), måtte vige pladsen for Handelsbankens nye hus.

Kalkmaleri i Lilletorv Afdelingen.

Banken til Huse i »Gerdes Gaard«, Lille Torv Nr. 2. Forholdene blev dog ret snart for smaa her, og ved 25 Aars Jubilæet i 1901 indviedes Bankbygningen Lille Torv Nr. 6. – Her gennemgik Banken en rivende Udvikling, der fuldstændig sprængte Rammerne og nødvendiggjorde, dels at man udvidede Lokalerne i 1924, dels at man oprettede Afdelinger rundt i Byen og dens Forstæder. Disse Udvidelser til Trods blev det dog efterhaanden klart, at det var bydende nødvendigt for Banken at bygge et nyt og større Hus.

I 1937 erhvervedes da denne Grund, hvor dengang den »Holst'ske Købmandsgaard« var beliggende, og Tegningerne til det nye store Bankhus udarbejdedes af Arkitekt Salling Mortensen og Civilingeniørerne Niepoort og Wied samt Civilingeniør Haxen.

Filialen fotograferet morgenen efter indvielsen og bombeattentatet.

Man besluttede at bygge, men Krigen kom, Besættelsen fulgte, og mange Vanskeligheder lagde sig nu hindrende i Vejen for Byggeplanens Gennemførelse. Trods disse Hindringer og trods de store Prisstigninger vilde Banken dog ikke udsætte Byggeriet, ud fra det Synspunkt, at der netop i den for Landet saa svære Tid måtte være stærkt Brug for det private Initiativ. Vanskelighederne blev ryddet af Vejen ved Forstaaelse og Imødekommenhed fra Direktionen og Bestyrelsen for A/S Københavns Handelsbank, og Byggearbejdet blev paabegyndt – inden længe vil det store Bankhus rejse sig som en smuk og værdig Genbo til Byens nye Raadhus.

Maatte Jydsk Handels- og Landbrugsbank i den Bygning, hvortil Grundstenen idag er nedlagt, i Fortsættelse af den Aand og de Traditioner, der skabtes i »Gerdes Gaard« bevare og udvide sin Position til Gavn for Byen og dens Borgere.»

Et trods krig, besættelse og deraf flydende vanskeligheder rekordagtigt byggeri fulgte, og så kom da den dag i februar 1944, hvor vi forlod vort gamle hovedsæde, der nu fremtidig skulle være Lille Torv Afdeling. Trods en pladsmangel, der efterhånden var blevet katastrofal, og trods forventningerne om de nye og bedre forhold på Raadhuspladsen, skete flytningen ikke uden et vist vemod for de mange, der holdt af »Lille Torv«. De havde følt sig knyttet til det smukke, næsten højtidsfulde rum med søjlerne, det hvælvede loft og kalkmalerierne med de mange tilhørende fyndord: »Snild Handel øger Gods«, »Mands Vilje bøier Jern«, »Mod hæver Dybets Rigdom« o.s.v. Dette rum havde jo været rammen om så meget. Det nye, bankhuset på Raadhuspladsen, var anderledes. Under overskriften: MODERNE STORBANK BRYDER MED GÆNGSE PRINCIPPER skrev »Jyllandsposten«:

»Paa afgørende Maade bryder Handelsbankens Lokaler med det traditionsmæssige, og der er ofret et Udstyr – ikke mindst i teknisk Henseende – der gør Banken til en af Landets mest moderne og smukkeste. Allerede selve Banklokalets Form er noget

Handelsbankens Hus i dag.

nyt. Gennem en Vestibule, hvis Gulv og Vægge er beklædt med Marmor, kommer man ind i Bankens Ekspeditionslokale, der er halvcirkelformet. Herved opnaar Bankens Kunder den store Fordel i Løbet af et Øjeblik at kunne orientere sig om, hvor de skal henvende sig. Kassen er anbragt midt for Indgangsdøren, og et Transportbaandssystem fører Bilag og Bøger direkte fra de forskellige Afdelinger over Bøgholdermaskinerne til Kassererpladserne. I de fleste andre Banker er det de store Hovedbøger, der dominerer i Lokalebilledet, men i dette Lokale ses saa at sige ikke een Bog, idet man er gaaet over til at benytte Maskinbøgholderi. Dette giver en hurtig Ekspedition, og medvirkende hertil er endvidere Nydannelsen med det ekspederende Personales Arbejdspladser i direkte Tilknytning til Skranken.

Men samtidig med, at man saaledes har skabt et teknisk fuldkomment Apparat, har man ogsaa skabt et skønt Banklokale, hvis Stilrenhed og Indretning ligger langt over, hvad man er vant til at se.

I hele sin Udstrækning er Banklokalet dækket af et Glastag, som bæres af to slanke Søjler, der knejser som Palmer med udbredte Kroner midt i Rummet. Den mægtige Bagvæg er fra Gulv til Loft beklædt med et Asketræspanel, der af lyddæmpende Grunde er gennembrudt med ikke mindre end 120.000 Huller. Midt paa Bagvæggen er der i Panelet indbygget et Ur, bag hvis fine Tremmeværk man skimter Telefonbetjeningen, som herfra kan overse hele Lokalet og dirigere Telefonsamtalerne derhen, hvor de ønskes. Hele Bankens øvrige Indretning og Udstyr er paa Højde hermed.

Ogsaa for Personalet er der sørget i rigt Maal, bl. a. ved en Frokoststue og et Rygeværelse i Tagetagen, hvorfra der er en herlig Udsigt.»

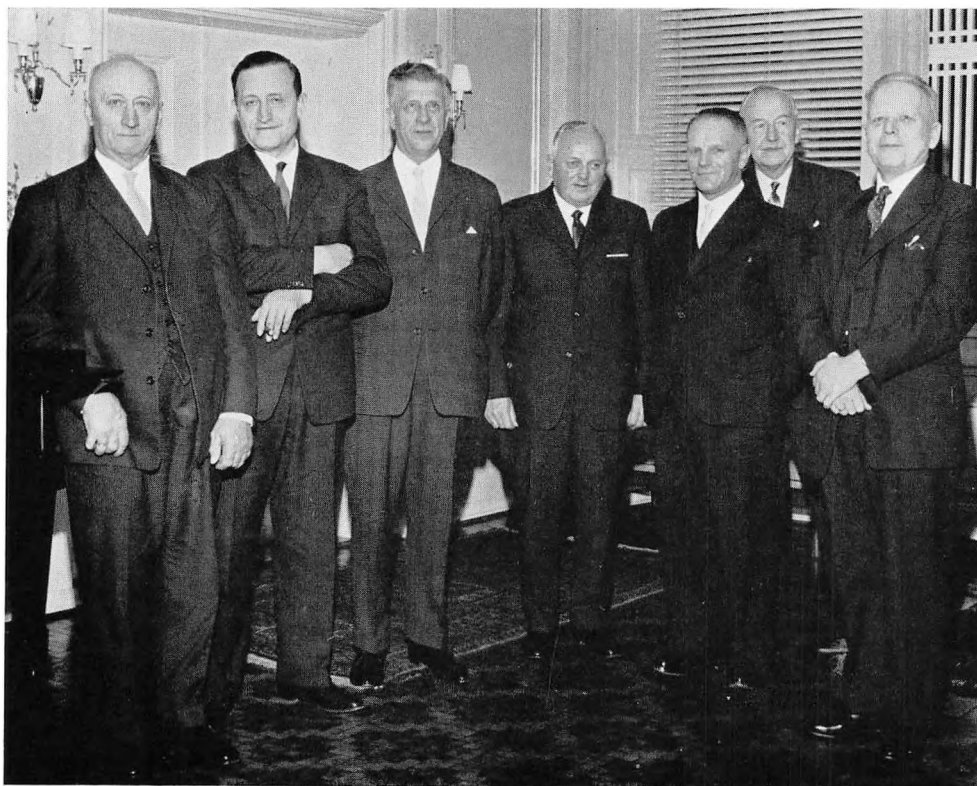
Dagen efter den festlige indvielse så alt anderledes ud. En af krigstidens voldsomme »Schalburgtager« havde ramt det stolte bygningsværk. Murbrokker, tusinder af knuste ruder, ødelagt inventar o.s.v. var det rystende syn, der mødte os om morgenen. Bankens egne lokaler var dog ikke værre ramt, end at arbejdet kunne gå videre – i overtøj, for varmeanlægget fungerede ikke. Dog, om denne og andre af krigstidens uhyggelige begivenheder, der også ramte »Handelsbankens Hus« på Raadhuspladsen skal her ved denne lejlighed ikke skrives. Vi vil hellere se lidt på, hvad der er sket rent bankmæssigt i de tyve år, der er gået siden da. Vi kan spørge, om vi, som det er ønsket i det ved grundstenen nedlagte dokument »har bevaret og udvidet vor position til gavn for byen og dens borgere«. Og det synes vi, at vi nok kan sige ja til. Siden krigens afslutning er der sket en meget stærk udvikling på alle områder i »Stor Aarhus« og Handelsbanken er fulgt med. I februar 1944 var vi i Aarhusfilialen 106 ansatte, idag er tallet nået op på over 260. Dengang havde vi 7 afdelinger og 2

kontorer, medens vi idag er nået op på 13 afdelinger og 3 kontorer. Alle de ældre afdelinger er blevet moderniserede og i adskillige tilfælde udvidede. Og i de områder, der egentlig ligger uden for det, man normalt forstår ved Aarhusområdet, men hvor der »sker noget« er vi også »med i billedet«, således i Løgten, hvor vor hidtil længst fremskudte »forpost« åbnede i foråret 1963, og i Lystrup, hvor vort kontor, der åbnede i 1962, nu er blevet en selvstændig afdeling. Og på Raadhuspladsen – hvordan er det gået der? Har det været muligt at klare udviklingen med det, som »Jyllandsposten« i 1944 betegnede som »en af landets mest moderne banker med et teknisk fuldkommen apparat«? Nej, det ville ikke have været muligt. Mon nogen i 1944 kunne forudse, hvilken udvikling og hvilken stigning i arbejdsmængden, de næste 20 år ville bringe. Hvis man tænker sig, at en mand havde overværet bankens indvielse i 1944 og ikke havde besøgt den siden, så ville han, hvis han kom idag, hurtigt kunne se forskellen. Han ville i hovedafdelingen finde et personale, der i antal var vokset fra 55 til omkring 120, han ville se, at det store lokale var blevet for lille, således at kontering, inkassoafdeling, revision, organisations- og økonomikontorer havde måttet flytte til nye lokaler andetsteds i bygningen, og han ville blive klar over, at pladsmangel var der stadig. Konferenceværelser og receptionslokalerne f. eks.

er mange gange utilstrækkelige. Han ville finde, at kantine og rygeværelser trods udvidelse ikke er for store, især ikke, når han hører, at vi som led i den »public relation service«, der rigtig har taget fart, siden »Uglemose« kom til, godt kan komme ud for at skulle forfriske op til 70 personer. Kigger han på det tekniske udstyr, er der ikke meget tilbage af det, han så i 1944. Vi er et godt stykke fremme med centralkontering i Aarhus idag, som en forløber for EDB-tiden, og de konteringsmaskiner, vi brugte i 1944 er erstattet af flere, større og mere moderne maskiner. Naturligvis har vi også fået kasserermaskiner overalt, og den aarhusianske checkclearing, indført på Handelsbankens initiativ, har medført anskaffelse af store proofmaskiner. Der er kommet fotokopiering, mikrofotografering, store mønttællemaskiner, fjernskriver og meget andet. Et stort nyt telefonanlæg er på vej, der er bygget om og moderniseret både på lokaler og inventar – og vi bliver nok aldrig færdige. Udviklingen har været større og hurtigere end nogensinde i disse 20 år, men målet nås aldrig, for det må være »altid på vej«.

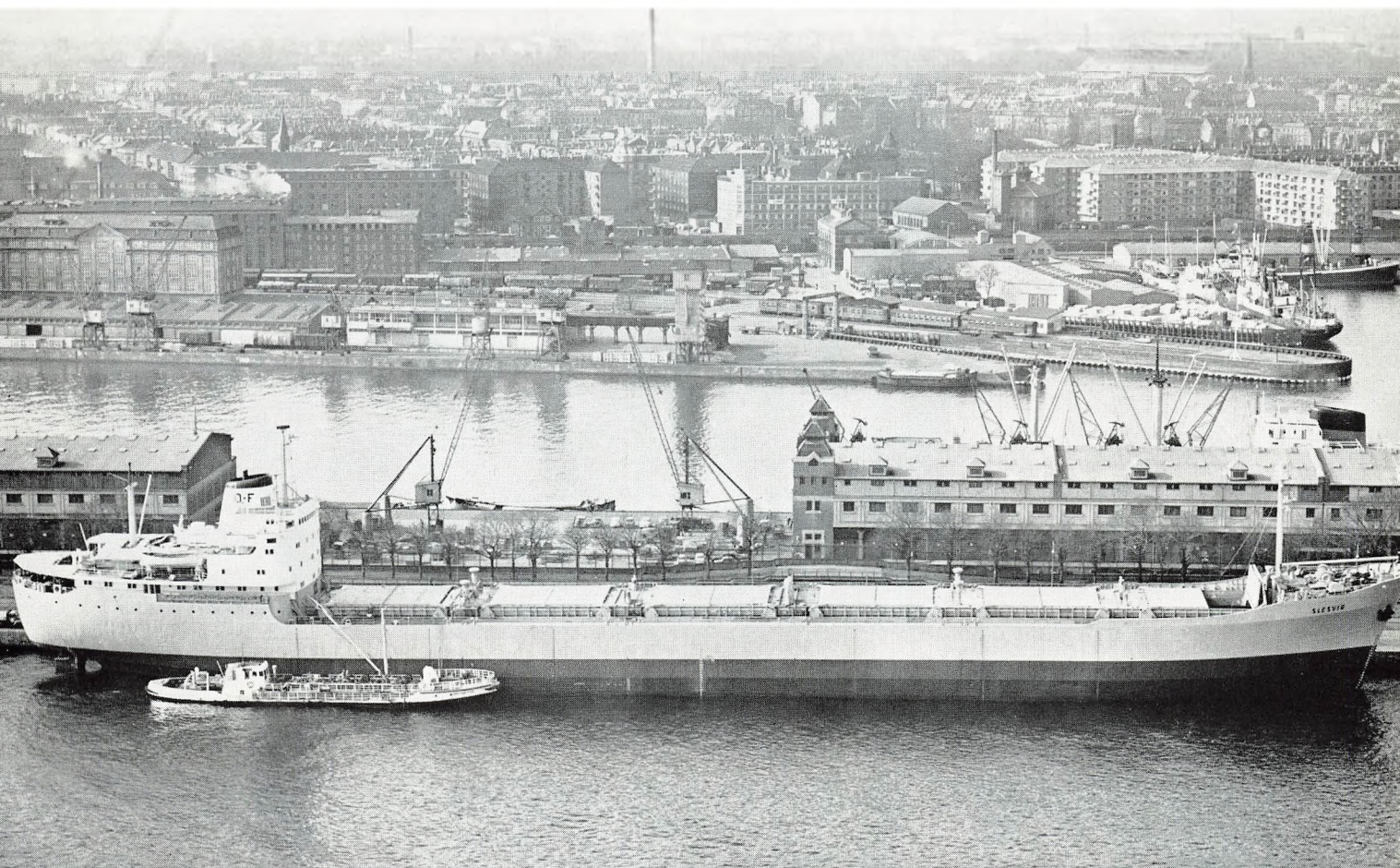
Meget er sket, siden vi i 1874 begyndte i »Gerdens Gaard« og meget skal ske fremover. Med en let omskrivning af et kendt reklameslogan kan vi sige om Handelsbanken i Aarhus: »Born 1874 and still going strong«.

KHN

Løgumkloster tilsynsråd på besøg ...

*Fredag d. 17. januar
d. å. besøgte Løgum-
kloster tilsynsråd
Hovedsædet og Uglemose.
Vor fotograf var
som sædvanlig til stede.
Her er resultatet.
Fra venstre ses:
gårdejer, sogneråds-
formand P. Outzen,
tømmerhandler
H. Homilius,
filialdirektør L. Lausten,
bygmester Ditlev Jensen,
gårdejer
Math. Brodersen,
fabrikant Th. Bossen
og tilsynsrådets
formand, lærer Jens
Refslund Poulsen.*

Billedet forestiller bulkcarrier'en "Slesvig", tilhørende A/S Det Dansk-Franske Dampskibsselskab, taget lige efter at skibet hos Burmeister & Wain har fået indbygget en hel ny lastektion, hvorved dets dødvægt er forøget fra 16 800 tons til 18 950 tons. Den nye registrertonnage er herefter 13 393 tons brutto og 7 468 netto.

HVAD ER TONNAGE?

● Man hører ofte tale om et skibs tonnage uden at være helt klar over, hvad der menes dermed. Vi forsøger at give en kort redegørelse.

Register-tonnagen er et rummål, idet en register ton er lig med 100 engelske kubikfod eller 2,83 m³.

Brutto-register-tonnagen (B.R.T.) omfatter tonnagen af alle lukkede rum i skibet med visse undtagelser, navnlig dobbeltbundtanke, der benyttes til vand eller brændselolie til skibets drift.

Netto-register-tonnagen bestemmes ved i brutto-tonnagen at gøre fradrag for rum for fører og mandskab, rum for navigering og skibets drift samt rum for fremdrivningsmaskiner. Kort kan dette udtrykkes således, at netto-register-tonnagen omfatter de rum, der giver skibet indtægt (lastrum og passagerindretning).

Dødvægt-tonnagen (tons d.w.) à 2240 lbs. = 1016 kg. Denne tonnage angiver den vægt af lading samt driftsfornødenheder, såsom bunkers, ferskvand, stores etc., som kan medtages, når skibet lastes ned til sommerfribordsmærket (sommer-

fribordet er den lodrette afstand målt langs skibssiden midtskibs fra overkant af dækket til sommerfribordsmærket, som er en cirkel med en streg gennem centrum, anbragt på skibssiden).

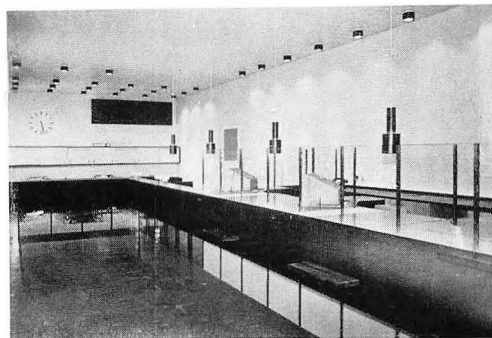
Store passagerskibe og marinefartøjer, som jo aldrig medtager nævneværdig last, ser man ofte størrelsesangivet ved displacement eller displacement-ton. Et skibs displacement er vægtangivelsen for selve skibet med dets ombordværende udrustning, bunkers og andre fornødenheder. Denne størrelse udtrykkes også som vægten af den vandmasse, som skibet fortrænger.

Når vi i banken taler om, at et skib er på så og så mange tons, tænker vi ved fragtskibe almindeligvis på d.w.-tonnagen. At angive et bestemt forhold mellem register-tonnagen og d.w.-tonnagen er ifølge sagens natur ikke muligt; men som en meget grov tommelfinger-regel vil det ofte passe nogenlunde ved fragtskibe, at d.w.-tonnagen svarer til godt og vel 1½ gang brutto-register-tonnagen.

Tonnagen for danske skibe findes i øvrigt angivet i Danmarks Skibsliste (Flagbogen). R.K.

- nu er vi også i Fredericia

Et kik ind i det smukke lokale.

Souschefen, fuldmægtig Hvid Mortensen i samtale med dagens første gratulanter, direktør, konsul Harald Nielsen og landsretssagfører Norvang.

Direktørerne fra Fredericias øvrige pengeinstitutter på velkomstvisit.

● Den 29. februar åbnede Handelsbanken sin nye filial i Fredericia. Jydske Tidende skrev i sin omtale af åbningen herom:

»Det er ikke nogen almindelig dag, man har valgt til åbningsdag, idet alene datoen afskærer banken fra at holde jubilæum i Fredericia før hundredårsdagen«.

Og heri må man jo give avisen ret.

Banken er indrettet i »Dannevirkes« moderne og smukke nybygning på hovedgaden i Fredericia lige indenfor volden overfor Landsoldaten, og beliggenheden kunne ikke være bedre. Som det vel altid er tilfældet, når en ny filial åbnes, var der blevet arbejdet i døgn drift, både af håndværkere og personale i dagene før åbningen, for at alt kunne være klar til selve dagen. Alligevel måtte de sidste håndværkere lukkes ud af bagdøren, samtidig med at de første kunder og gratulanter trådte ind i banken.

Selvom der derfor nok var et og andet, der kunne trænge til en sidste afpuddning, blev det alligevel en festlig men heldigvis også travl dag.

Straks ved åbningen var der kunder i banken, der blev åbnet nye konti, solgt gavechecks, handlet med rejsevaluta, ekspederet incasso, diskonteret vekslere, modtaget skatteindbetalinger o.s.v. o.s.v., ja selv en konto for selvpensionering blev oprettet.

Hele dagen mødte der gratulanter op, og blomster og sammenplantninger lavede i dagens løb op i lokalet på en sådan måde, at pressen kunne skrive, at banken efter den første dag lukkede som en blomsterhave.

Åbningsdagens aktivitet og travlhed lover forhåbentlig godt for filialens fremtidige virke i Trekantområdet, men under alle omstændigheder er Handelsbanken nu – også i Fredericia – med i billedet.

K

VOJENS

Af bestyrer Claus Juhl

● Hvor ligger Vojens? Har De engang været med toget sydpå fra Fredericia mod Tinglev dukker navnet måske op i Deres erindring som en af de stationer, man passerer undervejs. Har De tillige været med toget til Haderslev, så husker De sikkert, at i Vojens skifter man tog for at komme med stikbanen til Haderslev. Har De været så uheldig at skulle gøre ophold på Vojens station og har stiftet bekendskab med en af de mest forfaldne banegårde, som D.S.B. kan opvise og har oplevet stemningen i en miserabel ventosal med en rødgående kakkelovn i det ene hjørne, da er der ingen tvivl om, at De husker Vojens.

Omkring denne station er vokset en by op. I ældre tid var de fleste af dens beboere ansat ved jernbanen og der fandtes kun få mennesker, der ikke på en eller anden måde havde tilknytning til denne. Livet gik sin stille gang. Der skete ikke ret meget.

I 1901 startede en mand ved navn Hans Gram et smedeværksted, der skulle få stor betydning for udviklingen i byen. I 1907 knyttede han broderen, Aage Gram, til sig som medindehaver, og virksomheden omdannedes i 1929 til aktieselskab under navnet, Brødrene Gram A/S. I 1930 optoges fabrikationen af køleanlæg til industrien og senere begyndte man at lave køleskabe. Fabriken voksede sig stor og beskæftigede i 1951 300 arbejdere og funktionærer. I det seneste 10 år har udviklingen taget særlig fart. I dag er der ansat 350 funktionærer og 800 arbejdere. Den største del af produktionen går til eksport til alle 5 kontinenter.

En anden virksomhed, der har haft så stor betydning for udviklingen i byen er Flyvestation Skrydstrup, som tyskerne anlagde under den 2. verdenskrig. Den er beliggende 4 km. fra Vojens. Denne flyveplads overtog Forsvaret i 1953, og den er i dag udbygget således, at den er en af de operative baser, der med langt over 100 starter i døgnet, har den største flyveintensitet herhjemme. Nærmere detaljer om flyvestationen, herunder antal beskæftigede, hører til de militære hemmeligheder, men at den har haft stor betydning for Vojens kan vel siges uden at røbe for meget.

Foruden de nævnte 2 store virksomheder, har byen fået en del småindustri, og Vojens Andelssvineslagteri, der har ca. 175 ansatte, må også nævnes.

Vojens kommune havde i 1945 ca. 1700 indbyggere. Dette tal er nu oppe på godt 6.000. Det har naturligvis givet vokseværk. For at skaffe byggegrunde nok, har kommunen erhvervet flere gårde, hvor jorden er udstykket og gjort byggemodent. Nye villakvarterer er skudt op, men trods en fremsynet boligpolitik, er det kun delvis lykkedes at skaffe byggegrunde nok. Byen har 2 boligselskaber, der har 600 lejligheder i etageejendomme. At man ikke har

kunnet skaffe boliger nok ses bedst deraf, at over 70 % af arbejderne hos Brødrene Gram stadig må bo udenfor kommunen.

Bykernen i Vojens har i de senere år totalt skiftet karakter. Jernbanebommen over hovedgaden måtte for et par år siden af trafik hensyn erstattes af en tunnel. Mange ældre huse måtte falde, men et nyt tiltalende gadebillede er kommet frem. På banegårdsplassen er bygget et pænt hotel til erstatning for det gamle, og den foromtalte jernbanestation skal også snart forsvinde for at give plads for en ny. I tilknytning hertil bygges posthus. Fra sommeren 1964 vil et nyt elektrisk betjeningsapparat på Vojens Station dirigere togtrafikken fra Lunderskov til Tinglev. Jernbanestationen beskæftiger i dag 60 mennesker, og tallet vil stige, når det nye betjeningsapparat kommer i drift.

Vojens har landets højeste fødselsprocent, og til glæde for de mange unge beboere, er der på stadion bygget en ishockeybane, der af Brødrene Gram er skænket kommunen. Som noget ganske nyt bruges kølevandet fra frysemaskinerne til opvarmning af vandet i et tilstødende svømmebassin. Heller ikke en go-cart bane mangler byen. En sådan er lavet på privat basis, og her kan ungdommen få udløsning for dens fartglæde.

Haderslev Filialen etablerede i 1934 et kontor i Vojens. Det blev indtil 1958 drevet som et B-kontor, men gik da over til at blive en selvstændig bogførende afdeling under Haderslev Filialen. Det var små og trange forhold man havde at virke under, og da forretningerne var hurtigt stigende, blev det besluttet at bygge en ny bank. Bygningen indviedes den 12. marts 1962 og afdelingen overgik samtidig til filialstatus.

Den nye bank pynter på hovedgaden i Vojens, og man kan her som mange andre steder sige, at »Handelsbanken altid er med i billedet«.

Personalefesten

TORSDAG DEN 27. FEBRUAR

Torsdag den 27. februar var Falkonercentret fyldt med et feststemt publikum.

Medarbejderne med ægtefæller og forlovede fra København og omegn var indbudt til den årlige personalefest.

HP's formand, kontorchef Sv. Aage Jacobsen, bød den store forsamling velkommen, og så fejede den farverige forestilling »Africana« hen over den store scene. Stemningen på begge sider rampen nåede til store højder – en stemning der fortsatte da ca. 1100 af de over 2000 deltagere efter forestillingen blev transporteret til Odd Fellow Palæet, hvor dansen gik til et godt stykke over midnat.

Kunstforeningens generalforsamling

● Onsdag den 18. marts afholdt Handelsbankens Kunstforening generalforsamling på Uglemose.

Foreningens formand, kontorchef H. Gade bød velkommen til forsamlingen og specielt til aftenens foredragsholder, kontorchef Vittrup, hvilket jo var lidt af et paradoks, som hr. Gade udtrykte det. Som dirigent valgtes kontorchef Bendt Hansen med akklamation.

I formandens beretning hed det blandt andet, at vi i år havde valgt et mindre antal kunstværker til bortlodning for herved at få de lidt større ting, som medlemmerne havde mindre chance for selv at erhverve. Hr. Gade omtalte også medlemstallet, der faktisk var steget for lidt i forhold til den personaletilgang banken har haft i de senere år - det var især de unge, vi manglede, og hr. Gade bad om, at de tilstedeværende ville agitere kraftigt for kunstforeningen blandt ungdommen i banken. Under omtalen af de indkøbte kunstværker, som i hovedsagen var indkøbt på de udstillinger, Kunstforeningen i årets løb har haft i bankens frokoststue, mente formanden, at man havde opnået et ganske godt tværsnit af dansk kunst i dag indenfor de økonomiske muligheder, som medlemskontingent og direktionstilskud gav.

Hr. Gade sluttede med en varm tak til direktionen for den interesse og det klækkelige kontante tilskud, der blev Kunstforeningen til del.

Under formandens beretning vistes lysbilleder af de indkøbte kunstværker.

Dirigenten ledede herefter med stor verve dagsordenen, og der lød ikke fra forsamlingen indsigelse på noget punkt.

Den nye bestyrelse kom til at bestå af følgende: Henning Gade, formand, P. Rabbe, næstformand, Uffe Kjøller, kasserer, K. Ibholt, P. Leth Nielsen, T. Jungersen, E. Rubin, sekretær, som suppleant genvalgtes fru Inge Walmar, Winther-Jensen, ABC-Afdelingen, valgtes som foreningens revisor med Guldmann som suppleant.

Hr. Gade takkede dirigenten for den udmærkede måde, han havde løst sit hverv på, og udtalte til slut sin tak til frøken Ulla Jervin for det store arbejde, hun i mange år havde lagt i Kunstforeningens bestyrelse, idet frøken Jervin havde ønsket at trække sig tilbage i år.

Man gik herefter over til lodtrækningen, der fik følgende udfald:

- Nr. 1. J. P. Sørensen, Store Kongensgade Afdeling.
 - 2. C. Darving, Gladsaxe Afdeling.
 - 3. N. Langendorff, Kalundborg Filialen.
 - 4. Niels Boyesen, Gammel Torv Afdeling.
 - 5. Erling Kofoed, Rønne Filialen.
 - 6. Gunner Petersen, Odense Filialen.
 - 7. C. Sløk, Bernstorffsvej Afdeling.
 - 8. J. E. Nyborg, Kultorv Afdeling.
 - 9. Ove Meyer, Nærum Afdeling.
 - 10. E. Liberoth, Kasse B, Hovedsædet.
 - 11. Henry Christensen, Østerbro Afdeling.
 - 12. Peter Bøgh, Store Kongensgade Afdeling.
 - 13. H. Schmidt Pedersen, Boxkassen, Hovedsædet.
 - 14. Preben Ottosen, Aarhus Filialen.
 - 15. C. Bender, Personalekontoret, Hovedsædet.
 - 16. C. Wulff Hansen, Nostro, Hovedsædet.
 - 17. P. E. Mortensen, Økonomikontoret, Hovedsædet.

Endelig fik aftenens foredragsholder, kontorchef Vittrup ordet.

Det var et inspireret oplæg, der tydelig viste hr. Vittrup's interesse for film i almindelighed og »dansk films store tid« i særdeleshed, og foredraget var en fin introduktion til de scener fra 16 af de betydeligste danske stumfilm, samlet af filmmuseet, som herefter fulgte.

Til slut var Uglemose vært ved en kop te - en alt i alt fortræffelig aften.

Sekretarius

Vi beholdt Prins Axel's idrætsmærkepokal

● For endnu et år er HIF i besiddelse af den fornemme idrætsmærkepokal. Med 260 idrætsmærker blev HIF vinder og satte yderligere rekord i det største antal idrætsmærker nogen forening endnu har opnået.

HIF takker alle deltagere og særlig de kolleger der har virket som dommere sommeren igennem.

HIF tror på, at denne årlige idrætsmærkeprøve er ved at blive en fast tradition i bankens daglige liv. HIF tror på den betydning det har for den enkelte kollega een gang om året at få »afprøvet« den fysiske tilstand, og er den blevet for dårlig så er mulighederne jo mange, indenfor HIF's idrætsgrene, til at komme i form igen.

Kan HIF nu være tilfreds med det opnåede resultat. HIF skal vel være det, men alligevel bør HIF ikke været det. De 260 idrætsmærketagere repræsenterer jo ikke så mange procent af bankens medarbejderstab, men årets fremgang har været på ca. 33 % flere idrætsmærker, så fortsætter denne fremgang, må HIF om få år erklære sig 100 % tilfreds med de aflagte prøver. En anden sag er så, hvordan vi skaffer plads til aflæggelse af disse mange prøver.

I den kommende sæson er det tanken kun at afholde seks til otte aftener, hvor HIF så håber, det bliver en begivenhed indenfor banken, alle deltager i. HIF håber også på milde og behagelige forårs- og sommeraftener.

Fra mange sider har HIF modtaget gratulationer, og HIF har udtrykt sin tak med ønsket om, at så mange som muligt vil benytte idrætsmærkeprøverne som årlig målestok for den fysiske form, og er vore kollegers indsats medvirkende til øget interesse for idrætsmærket, så kaster dette yderligere glans over idrætsmærkepokalen, der endnu et år vil have plads i Handelsbankens Hus.

Jubilæer

Bestyrer H. Dalby,
Søborg,
45 års jubilæum
5. maj 1964

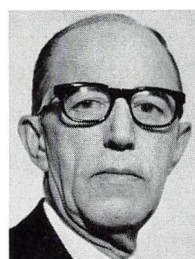
Kontorchef Kai Schreiber,
Christianshavn,
45 års jubilæum
6. maj 1964

Fuldmægtig Leo Brostrøm,
Revisionen,
45 års jubilæum
7. maj 1964

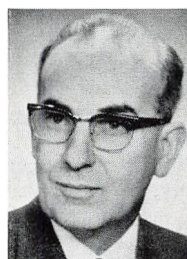
Fuldmægtig Paul Aage Pe
Udl. Korrespondance,
45 års jubilæum
15. maj 1964

Kontorchef S. Manley Madsen,
St. Kongensgade,
40 års jubilæum
5. maj 1964

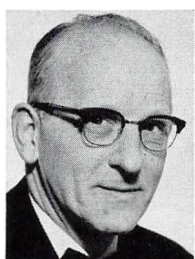
Bestyrer Erik Sørensen,
Odense/Skibhus,
40 års jubilæum
5. maj 1964

Fuldmægtig H. Kildeberg,
Odense,
40 års jubilæum
5. maj 1964

Bestyrer C. Darving,
Glødsaxe,
40 års jubilæum
17. maj 1964

Fuldmægtig Arne Jensen,
Økonomikontoret,
40 års jubilæum
1. juli 1964

Prokurst J. Sabroe,
Randers,
40 års jubilæum
1. juli 1964

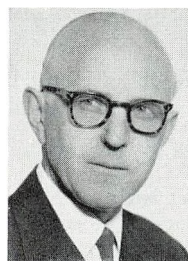
Fuldmægtig Johs. Gylling,
Bogholderiet,
40 års jubilæum
10. juli 1964

50
år ▶

Kontorchef K. Clausen,
Remburs,
50 års jubilæum
1. maj 1964

45
år ▶

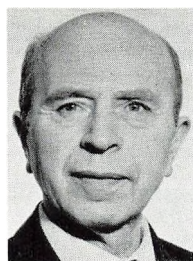
Prokurist V. Wassmann
Postafdelingen,
45 års jubilæum
25. april 1964

Kontorchef Eigil Hansen,
Inkasso,
45 års jubilæum
3. maj 1964

Kontorchef E. Fjeldsøe,
Gammeltorv,
45 års jubilæum
1. juni 1964

Fuldmægtig A. Fügner,
Remburs,
45 års jubilæum
1. juli 1964

Bestyrer E. Heilsted,
Vænløse,
45 års jubilæum
2. juli 1964

40
år ▶

Fuldmægtig Svend Wiese,
Revisionen,
40 års jubilæum
1. maj 1964

Fuldmægtig Kaj H. Christensen,
Revisionen,
40 års jubilæum
20. maj 1964

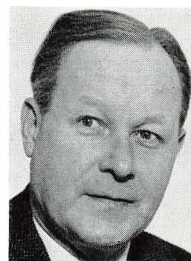
Fuldmægtig P. Hasted,
Bogholderiet,
40 års jubilæum
1. juni 1964

Fuldmægtig Helge Otzen,
Gammeltorv,
40 års jubilæum
10. juni 1964

Kontorchef
A. Schmaltz-Jørgensen,
Inkasso,
40 års jubilæum
1. juli 1964

Kontorchef N. Skytte,
Sølvtorv,
40 års jubilæum
1. juli 1964

25
år ▶

Fuldmægtig, fru Ruth Pjedsted,
Postafdelingen,
25 års jubilæum
1. juni 1964

Fuldmægtig Hans Sønberg,
Aarhus,
25 års jubilæum
10. juni 1964

Fuldmægtig Frode Münster,
Hvælvingen,
25 års jubilæum
24. juni 1964

Runde fødselsdage

95 år

19. maj 1964. fhv. bankbetjent Jens Chr. Andersen, Boxen.

80 år

7. juli 1964. fhv. prokurist G. Øhlenschläger, Bogholderiet.

75 år

8. maj 1964. fhv. fuldmægtig Oskar Boesen, Postafdelingen.

15. maj 1964. fhv. bankbetjent Niels M. Nielsen, Randers.

26. maj 1964. kontormedhjælper Ingeborg Lorensen, Graasten/Avnbøl.

70 år

9. maj 1964. fhv. kontorbestyrer H. Hedemann, Lillerød.

19. maj 1964. fhv. kontorchef Henry Nielsen, Bogholderiet.

15. juni 1964. fhv. bankbetjent Carl Emil Hansen, Rønne.

15. juli 1964. fhv. fuldmægtig K. Schæffer, Gammeltorv.

60 år

7. maj 1964. fuldmægtig K. Elvinge, Hovedsædet.

17. maj 1964. fuldmægtig Johs. Thomsen, Hvælvingen.

27. maj 1964. prokurist P. Maltesen, Oplysnings-Afd.

2. juni 1964. fuldmægtig K. Brøndal, Fonds.

27. juni 1964. prokurist A. Lihme, Valuta.

11. juli 1964. bankbetjent Erik Nielsen, Hovedsædet.

50 år

18. maj 1964. kontorchef D. Vittrup Andersen, Uglemose.

19. maj 1964. fuldmægtig P. la Cour, Husum.

27. maj 1964. fuldmægtig Paula Schneider, Depot.

27. juni 1964. hr. G. Frovst, Direktionens Forværelse.

4. juli 1964. afdelingschef Vagn Beider, Odense.

25 års jubilæum

Den 3. juli har Frederikssundsvej Afdelingen bestået i 25 år.

Udnævnelser

Fuldmægtig Poul Aaskilde, Holmbladsgade Afdelingen, er udnævnt til souschef ved Lyngbyvej Afdelingen pr. 16. december 1963.

Assistent Jørgen Koch, Udlåns Afdelingen, er udnævnt til fuldmægtig og souschef ved Buddinge Afdeling pr. 16. december 1963.

Kasserer Ole Hannibal, Borups Alle Afdelingen, er udnævnt til kasserer ved Charlottenlund Afdelingen pr. 1. januar 1964.

Assistent Ib West Jørgensen, Nørrebro Station Afdelingen, er pr. 1. januar 1964 udnævnt til kasserer ved Ballerup Afdelingen.

Kasserer Arne Lindberg er udnævnt til fuldmægtig og souschef ved Holmbladsgade Afdelingen pr. 1. januar 1964.

Assistent, fru Lissy Andersen, Nybro Afdelingen, er pr. 1. februar 1964 udnævnt til kasserer ved Borups Alle Afdelingen.

Assistent, frk. Jonna Pehrsson, Hovedkassen, er pr. 1. februar 1964 udnævnt til kasserer ved Holmbladsgade Afdelingen.

Assistent Birger Schmidt, Godthåb Afdeling, er udnævnt til fuldmægtig og souschef ved bankens kommende Sønder Boulevard Afdeling.

Fuldmægtig Ib Thomsen, Udlåns-Afdelingen, er udnævnt til souschef ved Frederikshavn Filialen, når kontorchef Erik Hansen forflyttes til Skagen.

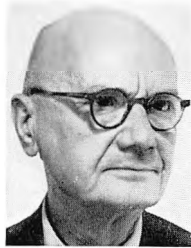
Fuldmægtig Niels Krognos, Valby Afdelingen, er pr. 1. april 1964 udnævnt til souschef ved Valby Afdelingen.

Nyansatte

- 2. dec. 1963. Birthe Lindholdt, Lyngby.
- 2. dec. 1963. Poul Erik Nielsen, Hovedsædet, F. C.
- 2. dec. 1963. Erik Helsinghoff Jensen, Toftlund.
- 11. dec. 1963. Hanne Drud Jensen, Odense.
- 16. dec. 1963. Mary Ann Sandford-Sørensen, Hovedsædet.
- 16. dec. 1963. Ole Bronke, Hovedsædet, F. C.
- 16. dec. 1963. Bjarne Eldrup, Hovedsædet, F. C.
- 2. jan. 1964. Jens Erik K. Svendsen, St. Kongensgade.
- 2. jan. 1964. Karin Margit Pasgaard, Aarhus.
- 2. jan. 1964. Kirsten Torp, Aarhus.
- 2. jan. 1964. Erna Hedegaard, Aarhus.
- 2. jan. 1964. Lise-Lotte Petersen, Aarhus.
- 2. jan. 1964. Bodil Volkert, Odense.
- 2. jan. 1964. Inger Kloppenborg Skrumsager, Odense.
- 2. jan. 1964. Jens Lassen Petersen, Tønder.
- 2. jan. 1964. Inge Sørensen, Aarhus.
- 2. jan. 1964. Bent Nielsen, Hovedsædet, F. C.
- 2. jan. 1964. Rich. Vestergaard Jensen, Hovedsædet, F. C.
- 2. jan. 1964. Kirsten Norman, Inkasso.
- 15. jan. 1964. Benedikte Tage-Jensen, Hovedsædet.
- 15. jan. 1964. Grete Dahl Nielsen, Frederikshavn.
- 16. jan. 1964. Lisbeth Hoelgaard Andersen, Hovedsædet.
- 1. febr. 1964. Tove De Felice, Hovedsædet.
- 1. febr. 1964. Inge Bjørn, Hvidovre.
- 1. febr. 1964. Tommy Boie, Hovedsædet, F. C.
- 1. febr. 1964. Else Jensen, Aabenraa.
- 1. febr. 1964. Marianne Pind Dunbar, Kokkedal.
- 15. febr. 1964. Henni Margr. Steffensen, Aarhus.
- 15. febr. 1964. Kell Nielsen, Teknisk Afd.
- 19. febr. 1964. Palle H. Hjort, Økonomisk Sekretariat.
- 24. febr. 1964. Margret Bjarnadottir Richter, ABC-Afd.
- 24. febr. 1964. Vivi Hillestrøm, Fonds.
- 26. febr. 1964. Erling Steffen Hansen, Haderslev.

D Ø D S F A L D

Fhv. fuldmægtig Waldemar Kirchheiner afgik ved døden den 8. december 1963. Waldemar Kirchheiner, der blev 72 år gl., blev ansat i banken i 1946 og var fra 1946 til sin fratræden beskæftiget i Hvalvingen.

Bestyrer Th. Kasten, Hirtshals, er den 20. januar 1964 afgået ved døden. Bestyrer Kasten, der blev 43 år, blev ansat i Frederikshavn Filialen den 1. oktober 1961, hvorfra han forflyttedes den 1. marts 1962 til Hirtshals Filialen.

Pensioneret kasserer Gerhard Nielsen afgik ved døden den 12. februar 1964. Gerhard Nielsen, der var født 1896, blev ansat i banken i 1924 og var beskæftiget som kasserer i Østerbro Afdelingen til sin pensionering den 31. oktober 1963.

Bestyrer P. Holst, Grøndals Afdelingen, er den 14. april d. å. afgået ved døden efter længere tids sygdom. Bestyrer Holst, der blev 61 år gammel, blev ansat i Gammeltorv Afdelingen i 1924, kom den 1. april 1938 til Grøndals Afdelingen og blev udnævnt til bestyrer af denne afdeling den 1. september 1949.

Fhv. fuldmægtig Johs. Heerfordt er afgået ved døden den 28. januar 1964. Johs. Heerfordt, der blev 90 år, blev ansat i Hovedsædet i 1893, hvor han var beskæftiget til sin pensionering den 1. juli 1934 - dog afbrudt af 4 års tjeneste ved Randers Filialen 1895-1899.

Fhv. kontorchef Jens Birk, Randers, er afgået ved døden den 3. marts 1964. Jens Birk, der blev 65 år gammel, blev ansat i Randers Filialen i 1916, hvor han var beskæftiget til sin pensionering den 1. januar 1952.

Fhv. bestyrer Jens Torngaard, Grindsted, er afgået ved døden den 3. april 1964. Bestyrer Torngaard, der blev 81 år gammel, var ansat i Grindsted fra 1925 til sin pensionering i 1948.

I dette nummer -

Handelsbankens generalforsamling	3
Repræsentantskabet som led i ledelsen	4
Udnævnelser	6
Direktør C. B. Andersen 50 års fødselsdag	7
Finansieringsproblemer	8
Filialdirektør- og bestyremøde på Uglemose	12
Lollands Bank	13
Air Terminal Afdeling	14
20 år efter	16
Hvad er tonnage	19
Nu er vi også i Fredericia	20
Vojens	21
Foreninger og klubber	23
Personalia m. v.	24

VOR BANK

Handelsbankens husorgan

11. årgang · April 1964 · Nr. 1

Udgiver: Aktieselskabet Københavns Handelsbank
Ansvarshavende redaktør: *Vicedirektør R. Kæstel.*
Redaktionssekretær: *Kontorchef D. Vittrup Andersen.*
Redaktionskomité: *Underdirektør Børge Jensen, kontorchef C. Bender, kontorchef N.P. Bager, kontorchef M. Dyhr, kontorchef S. Willemann, kontorchef P. Rabbe, prokurist A. Lihme, ass. fru Inge Walmar og bankbetjent Kaj Jensen.*
Foto: *Paul Lindhage.*

med venlig hilsen fra **VORBANK**